

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 21CoE/191/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5412202015
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Veronika Poláčková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2012:5412202015.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v exekučnom konaní vedenom súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorsky úrad so sídlom Bratislava, ul. Záhradnícka 60, vo veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35724803, Údernícka 5, Bratislava, právne zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti povinnému: U. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, F. B., o žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 7Er/160/2012-17, zo dňa 31.05.2012, takto jednomyselne

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

Účastníkom **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením prvostupňový súd zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie so sídlom v Bratislave, Komora pre rozhodovanie sporov z iných obchodnoprávných alebo občianskoprávných vzťahov sp. zn. II/2011-1652 zo dňa 15.08.2011. Žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol s poukazom na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Poukázal aj na rozhodcovskú doložku v zmysle čl. 18 Všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorej bola dohodnutá rozhodcovská doložka medzi bankou a klientom, že všetky spory, ktoré vznikli alebo vzniknú z bankových obchodov a v súvislosti s nimi, vrátane sporov o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, bude prejednávať a rozhodovať Rozhodcovský súd. Právny predchodca oprávneného nijakým spôsobom nepreukázal, že poskytol povinnému návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky, naopak povinný mal len možnosť buď odmietnuť službu - poskytnutie úveru, alebo ju prijať aj s VOP. Je zjavné, že rozhodcovská doložka je súčasťou VOP, ktoré používa právny predchodca oprávneného v rámci svojej podnikateľskej činnosti v prípadoch rovnakého druhu a neurčitého počtu a spotrebiteľ - povinný nemal možnosť výberu, nakoľko ak by aj mal výhrady k rozhodcovskej doložke, banka by mu úver neposkytla pre nesplnenie obchodných podmienok. Rozhodcovská doložka nebola osobitne vyjednaná vzhľadom na jej splnenie so štandardnými podmienkami VOP. Poukázal aj uznesenie ÚS SR z 24.02.2011 č.k. IV. ÚS 55/2011-19. Dojednanie rozhodcovskej doložky je neprimeranou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve a z tohto dôvodu spotrebiteľ ňou nie je viazaný. Vychádzal aj z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C- 40/08 Asturcom č. 51.

Proti predmetnému rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. Domáhal sa zrušenia uznesenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Poukázal na nesprávne právne posúdenie veci s tým, že exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktoré mu zveruje Exekučný poriadok. Zároveň poukázal aj na § 35 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a taktiež na §

159 Občianskeho súdneho poriadku. Z uvedených ustanovení vyplýva, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má tie isté účinky ako právoplatný rozsudok všeobecného súdu SR, z čoho vyplýva, že je prekážkou pre opätovné prejednanie veci, je právne záväzný a po uplynutí lehoty na plnenie vykonateľný, teda je spôsobilý byť podkladom pre výkon exekúcie. Taktiež poukázal aj na ust. § 45 ods. 1 a § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní, pričom z § 45 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní vyplýva, že ak sú splnené dôvody podľa § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní exekučný súd je oprávnený a povinný konanie len zastaviť a nie nevydať poverenie. Exekučný súd, ktorý koná vo veci exekúcie príslušný konať iba ako exekučný súd, z čoho vyplýva, že exekučný súd nie je vecne príslušný konať vo veci ako súd vyššej inštancie. Pokiaľ ide o dôvody podľa § 45 ods. 1 písm. c) Zákona o rozhodcovskom konaní, tieto dôvody sa týkajú zastavenia exekučného konania, ak sa výrokom rozhodcovského rozsudku ukladá povinnosť uskutočniť plnenie, ktoré je buď objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Zdôraznil, že exekučný súd pri zastavení exekučného konania nie je príslušný na meritórny hmotnoprávny prieskum exekučného titulu a preto skúma len vlastnosti uloženej povinnosti, nie rozhodnutie samotné. Cieľom tohto prieskumu je zistiť, či povaha samotného plnenia je v súlade s právom. Dôvodom na zastavenie exekučného konania v zmysle uvedeného ustanovenia by bolo, ak by rozhodcovský rozsudok ukladal povinnosť plniť niečo, čo by bolo v rozpore s právnym poriadkom. Existencia, resp. neexistencia takéhoto dôvodu pre zastavenie exekučného konania je pritom priamo zistiteľná z výroku rozhodcovského rozsudku. Poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 30.10.2009 sp. zn. 33Cdo 2675/2007. Ďalej tiež poukázal aj na rozhodnutie Súdneho dvora (ES) C-40/08, kde v bode 37 sa uvádza, že ak sa má zabezpečiť stabilita práva a právnych vzťahov, ako aj riadny výkon spravodlivosti, je dôležité, aby sa nemohli napadnúť súdne rozhodnutia, ktoré sa stali konečnými po vyčerpaní dostupných opravných prostriedkov alebo po uplynutí lehôt stanovených na podanie týchto opravných prostriedkov. Taktiež poukázal aj na rozsudky C-224/01, C-234/04 z 03.09.2009 a C-2/08. Podľa Súdneho dvora zásada procesnej autonómie nemôže vyžadovať, aby vnútroštátny súd kompenzoval nielen opomenutie procesného charakteru spotrebiteľa, ktorý nepozná svoje práva a taktiež, aby exekučný súd úplne nahradil celkovú pasivitu spotrebiteľa v spore pred rozhodcami, ak sa spotrebiteľ nezúčastní na rozhodcovskom konaní a nepodá ani žalobu o neplatnosť rozhodcovského rozsudku. Ochrana garantovaná spotrebiteľovi pri posudzovaní právoplatnosti rozhodcovského rozsudku v rámci exekučného konania musí byť porovnateľná s ochranou garantovanou mu vnútroštátnym právom v rámci exekučnej fázy iných rozhodnutí. Z európskeho práva podľa názoru oprávneného nie je možné vyvodzovať záver, podľa ktorého by exekučný súd mal povinnosť preskúmať exekučný titul a nahradiť tak pasivitu spotrebiteľa, ktorý síce vedel o svojich právach, no neuplatnil si ich. Komunitárne právo neukladá vnútroštátnemu exekučnému súdu žiadne iné priame povinnosti preskúmať vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, okrem prípadu, že by bola narušená zásada rovnocennosti. Zároveň poukázal na to, že v období do 31.12.2007 sa vzťahovali ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v ôsmej časti OZ, ako aj na zmluvu podľa § 55 OZ. Zmluva o úvere bola upravená len v Obchodnom zákonníku a v Zákone o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z.. V dôsledku toho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879f ods. 3 OZ. Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 sa nespravujú nároky vzniknuté pred 01.01.2008 a neposudzuje ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 01.01.2008 (§ 879 OZ). To znamená, že pokiaľ pred dňom 01.01.2008 bola zmluva o úvere uzavretá nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 01.01.2008 z tejto zmluvy posudzovať podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. Právne vzťahy zo zmluvy o úvere uzavretej pred 1.1.2008 sa v súlade s § 261 ods. 1 písm. b) Obchodného zákonníka spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov. Ak je účastníkom spotrebiteľ je potrebné aplikovať ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch lex specialis, práva a povinnosti, ktoré nie sú v tomto zákone tak Obchodný zákonník a to podľa § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka. Právna dovolenosť, či rozpor s dobrými mravmi môžu byť posudzované len podľa právnych predpisov platných v čase uzavretia zmluvy. Zároveň dal do pozornosti aj dôvodovú správu k § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, z ktorej vyplýva, že úvahy a postupy súdu nie sú správne. Poukázal na to, že oprávnený, resp. jeho právny predchodca predložením rozhodcovskej zmluvy si plnil len svoju povinnosť, ktorá mu vyplývala z § 93b zákona č. 483/2001 o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, pričom sa jedná o špeciálny predpis. Taktiež poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3MCdo 11/2010 zo dňa 26.09.2011.

Povinný sa k odvolaniu oprávneného písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 204 ods. 1 O.s.p., § 37 ods. 1 Exekučného poriadku) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť takýmto opravným prostriedkom (§ 45 ods. 3 Zákona o rozhodcovskom konaní), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 14 ods. 2 O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p..

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené, a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vec správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Rozhodnutie okresného súdu je vecne správne. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia okresného súdu, krajský súd s ohľadom na odvolacie námietky oprávneného dodáva:

Exekučným titulom bol v predmetnej veci rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie Bratislava pod sp. zn. II/2011-1652 zo dňa 15.08.2011. Dôvodom konania pred rozhodcovským súdom bolo neplnenie si záväzkov povinným zo zmluvy o kontokorentnom úvere, ktorá bola uzatvorená medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným a to dňa 11.11.2003 pod č. 54030803. Z obsahu predmetnej zmluvy vyplýva, že predmetný právny vzťah medzi oprávneným a povinným je spotrebiteľským právnym vzťahom, na ktorý je potrebné aplikovať právne normy spotrebiteľského práva. Zmluva o splátkovom úvere bola uzatvorená medzi osobou, ktorá v rámci svojej podnikateľskej činnosti v čase uzavretia zmluvy poskytovala úvery a fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý úver na iný účel ako je výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Odvolací súd sa teoreticky stotožnil s námietkou oprávneného, že pri splnení podmienok podľa § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. (ZRK) je namieste zastavenie exekučného konania a nie rozhodovanie o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Z hľadiska právnych dôsledkov však medzi uznesením o zastavení exekúcie a uznesením, ktorým bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá niet žiadneho rozdielu. Proti obom rozhodnutiam je prípustné odvolanie. Pri postupe súdu podľa § 45 ZRK dochádza k zastaveniu exekučného konania súdom priamo, pri postupe podľa § 44 Exekučného poriadku zastaví súd exekučné konanie následne po právoplatnosti uznesenia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom proti tomuto uzneseniu o zastavení exekučného konania už opravný prostriedok nie je prípustný. Vzhľadom na uvedené odvolací súd nepovažoval predmetné formálnu nesprávnosť napadnutého uznesenia za dôvodnú jeho zrušenia, čo by v dôsledkoch predstavovalo nedôvodný formalizmus.

Odvolací súd zdôrazňuje, že ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku ukladá exekučným súdom pri rozhodovaní o udelení poverenia preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom. Oprávneniu súdov v exekučnom konaní skúmať právomoc rozhodcovského súdu v súvislosti s existenciou rozhodcovskej zmluvy, resp. s jej neplatnosťou, nebránia ustanovenia zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, napr. § 21 ods. 2 alebo § 40 ods. 1 písm. c) tohto predpisu. Tieto ustanovenia sa týkajú všeobecne účastníkov rozhodcovského konania, ktorými môžu byť aj iné subjekty, než spotrebiteľ, pričom sa v nich premieta klasická právna zásada (princíp) *vigilantibus iura scripta sunt* (práva patria bdelym alebo nech si každý stráži svoje práva, lebo zákony sú písané pre bdelych). Princíp v spotrebiteľských veciach, v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužil možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovenia zákona v rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený, zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zistenia nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd naplňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 21.03.2012 sp. zn. 6Cdo 1/2012). Súd teda považuje za nedôvodnú námietku oprávneného, že exekučný súd presiahol rámec svojej preskúmačej činnosti, ktorú mu zveril exekučný poriadok. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súd v exekučnom konaní nepreskúmal vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizoval

svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona a to z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul je, resp. nie je v rozpore so zákonom.

Ustanovenia čl. 18 Všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorej bola dojednaná rozhodcovská doložka, podľa ktorej všetky spory, ktoré vznikli alebo vzniknú z bankových obchodov, spory, ktoré vznikli alebo vzniknú v súvislosti so zmenkou vystavenou klientom v prospech banky, ako aj spory, ktoré vznikli alebo vzniknú z Bankových obchodov a v súvislosti s nimi vrátane sporov o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, bude prejednávateľ a rozhodovať Rozhodcovský súd. Zmluva obsiahnutá, resp. rozhodcovská doložka obsiahnutá vo všeobecných obchodných podmienkach, ako súčasť zmluvy o úvere nie je v zmluve dojednaná individuálne, vzhľadom na uvedené je možné konštatovať, že výkon práv oprávneného podľa predmetnej rozhodcovskej doložky je považovaný za nezlučiteľný s normami na ochranu spotrebiteľa, ako aj s dobrými mravmi a túto vyhodnotil správne prvostupňový súd ako nekalú (nepriemeranú podmienku v zmluve) a teda neplatnú. V predmetnom dojednaní niet žiadnej zmienky o možnosti riešiť tieto spory pred všeobecným súdom.

Oprávnený ako odvolateľ ďalej namieta, že ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka sa nevzťahujú na súdnu vec, nakoľko daná zmluva o úvere bola upravená len v Obchodnom zákonníku, nakoľko táto bola uzatvorená ešte pred 01.01.2008. Uvedená argumentácia je nepresná vo svojich dôsledkoch, zo strany oprávneného tiež účelová. Právna ochrana spotrebiteľa bola poskytovaná nielen v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka (ktorej súčasťou sa výslovná právna úprava spotrebiteľských vzťahov stala k 01.04.2004), ale dlhodobo aj na základe Zákona o ochrane spotrebiteľa zák. č. 634/1992 Zb.. V zmysle jeho ustanovenia § 23a Občianskeho zákonníka o typovej zmluve je nepochybné, že spotrebiteľskými zmluvami sú aj zmluvy uzavreté podľa Obchodného zákonníka. Inými slovami, ochrana spotrebiteľovi musí byť poskytnutá aj v prípade, že vzťahy sú založené právnymi úkonmi, ktorých úprava je obsiahnutá v Obchodnom zákonníku. Medzi základné charakteristiky spotrebiteľských zmlúv (ochrany spotrebiteľa v nich), pritom patria práve neprípustnosť ustanovení spôsobujúcich výraznú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov vzťahu v neprospech spotrebiteľa. Oprávnený teda svojim opravným prostriedkom poukazuje na tzv. vymanenie sa vzťahu v prejednávanej veci z rámca úpravy noriem spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle. Preto ako už súd vyššie uvádzal je potrebné poukázať a zdôrazniť najmä to, že úprava normami spotrebiteľského práva nevykazuje znaky kompaktnosti (najmä jej sústredenie sa výlučne do jedného právneho predpisu, či len menšieho množstva takýchto predpisov). Takýto charakter úpravy mal pritom nesporný význam aj v prejednávanej veci, keď okrem Zákona o spotrebiteľských úveroch - zákon č. 258/2001 Z.z. a inak namiesto ustanovení OZ o spotrebiteľských zmluvách existoval už v čase uzavretia zmluvy aj niekdajší Zákon o ochrane spotrebiteľa, teda ako bol vyššie citovaný zák. č. 634/1992 Zb., ktorý v rámci svojho ustanovenia § 23a ods. 1 (nadobudol účinnosť už 01.01.2000 a v pôvodnom znení platiaci do 24.11.2004) do Právneho poriadku Slovenskej republiky zanesol pojem tzv. typovej zmluvy, pričom tou sa rozumela zmluva, ktorá sa má uzavierať vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; pričom podľa odseku 2 rovnakého ustanovenia typová zmluva nesmela obsahovať a) nepriemerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä 1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku na poskytovanie služby na odobratie iného výrobcu alebo prevzatie inej služby a 2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby s požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu; resp. b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

Práve toto ale znamenalo, že už v čase uzavretia zmluvy právneho predchodcu oprávneného a povinného z prejednávanej veci muselo byť vylúčené, aby sa na takúto zmluvu nazeralo inak ako na zmluvu typovú (a spotrebiteľskú), pričom napokon i tie najmenšie pochybnosti v uvedenom smere odstránila novelizácia Zákona o ochrane spotrebiteľa vykonaná zákonom č. 616/2004 Z.z. nahrádzajúca skoršiu definíciu typovej zmluvy takou definíciou spotrebiteľskej zmluvy, do ktorej už nepochybne spadali (vyjadrením *expressis verbis*, čiže výslovne) aj zmluvy uzatvorené podľa Obchodného zákonníka (čo napokon muselo spôsobiť, že pokiaľ išlo o prípady zmlúv uzavieraných po 01.04.2004 a pred 01.01.2008, protivník spotrebiteľa v prípadnom spore nemohol ťažiť zo stručnejšieho výpočtu zmluvných typov v Občianskom zákonníku, ak tu paralelne existovala ďalšia úprava pojmovo zaraďujúca do rámca typových a takto i spotrebiteľských zmlúv aj také zmluvy, akou bola tá z prejednávanej veci).

Taká úprava sa musela použiť aj v tejto konkrétnej veci a to namiesto § 53 Občianskeho zákonníka, nakoľko s prihliadnutím k času uzavretia zmluvy predchodcom oprávneného a povinného, tu síce išlo o právny vzťah založený ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 150/2004 Z.z. a takto aj o priamu nepoužiteľnosť ustanovení noriem spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle (tých z Občianskeho zákonníka) na príslušnú zmluvu od času jej uzavretia, práve pre nepochybný spotrebiteľský charakter vzťahu však aj na takýto prípad dopadala sankcia v podobe neplatnosti dojednaní nesúladných s úpravou z ust. §§ 53, § 54 a § 57 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 150/2004 Z.z.. Na posúdení veci to ale nič nemenilo, keďže podmienkou predstavovanú problematickou rozhodcovskou doložkou bola schopná pre len príkladný (neuzavretý) výpočet neprímeraných (neprijateľných) podmienok v oboch tu diskutovaných úpravách účinne zachytiť aj obrazná sieť reprezentovaná Zákonom o ochrane spotrebiteľa. Práve toto bol dôvod, pre ktorý podľa názoru odvolacieho súdu nemôže byť akceptovateľnou verzia oprávneného, podľa ktorej by tu pre charakter vzťahu medzi právnym predchodcom oprávneného a povinného ako tzv. absolútneho obchodu, nemala byť povinnosť zosúladať problematické ustanovenia zmlúv uzavretých pred účinnosťou zákona č. 150/2004 Z.z. s normami Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

Záver o prijateľnosti (primeranosti) aj v tejto veci spornej rozhodcovskej doložky však nešlo oprieť ani o odvolaním citovanú úpravu zo Zákona o bankách.

Podľa § 93b ods. 1 zákona o bankách banka a pobočky zahraničných bánk sú povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov (§ 5 písm. i) budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona. Podľa § 93b ods. 2 zákona o bankách návrh rozhodcovskej zmluvy podľa odseku 1 sú banka a pobočky zahraničných bánk povinné predložiť svojim klientom najneskôr pri uzatváraní obchodu, na ktorý sa nevzťahuje už uzatvorená rozhodcovská zmluva. Klient nie je povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1; ak klient neprijme návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1, tak prípadné spory z obchodu s takýmto klientom sa riešia postupom podľa osobitných predpisov (ktorými sú podľa poznámky č. 88I v Zákone o bankách O.s.p. a EP). Prekračuje rámec úvah potrebných na vyriešenie príslušného problému, či zákonodarcu k obohateniu Zákona o bankách predovšetkým prvým zo zhora citovaných ustanovení viedla nedôvera v schopnosť všeobecných súdov dostatočne rýchlo, či účinne zabezpečiť vymožitelnosť pohľadávok bankového sektora alebo v presvedčení o poskytnutí aj klientom bánk dostatočného prostriedku obrany práv alternatívou v podobe rozhodcovského konania (ktoré presvedčenie sa práve v mnohých tunajšiemu súdu známych prípadoch ukázalo mylným), či dokonca tu boli iné pohnútky; pretože už samotný postup predchodcu oprávneného bol svedectvom neriadenia sa touto úpravou (resp. neurobenia tak korektne).

Jednak totiž požiadavkou na neodvolateľnosť návrhu na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v zmysle § 93b ods. 1 zákona o bankách treba rozumieť len požiadavku, aby pre prípad rozhodnutia sa klienta z akéhokoľvek dôvodu pre uzavretie rozhodcovskej zmluvy nemuseli čeliť prípadnému rozmysleniu si takéhoto zámeru zo strany banky, najmä však návrhom na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v kontexte ustanovenia § 93b ods. 1, 2 vety druhej Zákona o bankách, môže byť len návrh v podobe umožňujúcej klientovi jeho pomerne jednoduché odlíšenie od ostatných zmluvných podmienok predpokladaných mu druhou stranou zmluvného vzťahu a tiež jeho rovnako bezproblémové oddelenie od ostatného obsahu zmluvy (tak, aby klientovi nepôsobilo žiadne ťažkosti vrátane prípadného rizika čakania na prepracovanie návrhu, trvanie na odstránení pre neho neakceptovateľnej rozhodcovskej zmluvy, resp. doložky). Požiadavku na takto ponúknutý - predložený návrh nemožno považovať za splnenú, ak banka návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy začlení (skryje) medzi iné zmluvné podmienky a toto dokonca ani nie priamo do zmluvy, ale len do vlastných všeobecných obchodných podmienok, u ktorých je známe, že sa s nimi klient (spotrebiteľ) v čase pred uzavretím zmluvy dostatočne podrobne, či často ani vôbec neoboznamuje. Nepochybné to bolo pritom práve nedôsledné napĺňanie zámeru vyvoditeľného už z pôvodného znenia zákona č. 603/2003 Z.z. (ktorým bol do zákona o bankách doplnený § 93b) v praxi, ktoré viedlo k neskoršej úprave odseku 1 tu diskutovaného paragrafu Zákona o bankách doplnením doň (s účinnosťou od 01. decembra 2009) aj povinnosti poskytnúť klientovi možnosť voľby a tiež zodpovedajúceho poučenia. Práve oprávnený tak nad rámec neprímeranej (neprijateľnej) podmienky konštatovanej napadnutým uznesením a predstavovanej konkrétnou podobou

rozhodcovskej doložky odvolaním upozornil na ďalší dôvod, pre ktorý rozhodcovskú doložku bolo treba považovať za neprijateľnú.

Rovnako ako v iných tzv. spotrebiteľských veciach, v ktorých došlo k uplatneniu rozhodcovskej doložky a následnému sporu o tom, či na vykonanie rozhodcovského rozsudku možno udeliť poverenie, tak aj v prejednávanej veci muselo platiť, že ak neprijateľnosť treba usudzovať už v prípadoch podoby doložky poskytujúcej spotrebiteľovi na výber medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, nútiacej ho však pre prípad zvolenia rozhodcovského súdu dodávateľom podrobiť sa právomoci rozhodcovského súdu, tým skôr to musí platiť aj u podôb doložky obsahovo zhodných s tou v prejednávanej veci - majúcej charakter výlučnej rozhodcovskej doložky (pri ktorej na neprijateľnosť a neplatnosť by bolo treba usúdiť už z uvedeného zhora, ak nie pre nič iné, tak za použitia právneho argumentu a *minor ad maius* - od menšieho k väčšiemu). Na veci pritom nič nemenilo, že v intenciách tu posudzovaného konkrétneho prípadu nástup alternatívy v podobe všeobecného súdnictva podmieňuje nepristúpenie klientom na návrh rozhodcovskej zmluvy (ust. § 93b ods. 2 časti vety druhej za bodkočiarkou zákona o bankách), keďže z už uvedeného vyššie vyplýva jednak možnosť takéhoto počínania klienta len v prípade predloženia mu návrhu podľa odseku 1 ustanovenia a opäť za použitia už spomenutého právneho argumentu a *minor ad maius* treba trvať na tom, že ak vylúčenie následku v podobe rozhodcovského konania spôsobil už informovaný nesúhlas klienta s návrhom rozhodcovskej zmluvy, tým skôr musí platiť vtedy, ak informovaný nesúhlas tu nie je preto, že klient (spotrebiteľ) k rozhodnutiu (zmluvu uzavrieť, či naopak návrh neprijat') pristupoval za vytvorenia (a to práve jeho zmluvným partnerom) takej situácie, pri ktorej bol zákonom predpokladaný postup a teda informovaný súhlas, či nesúhlas vylúčený.

Odvolací súd nemohol dospieť k inému záveru, než k tomu, ku ktorému dospel súd prvého stupňa, čiže k záveru o potrebe vyhodnotenia rozhodcovskej doložky tvoriacej podklad pre vydanie rozhodcovského rozsudku slúžiaceho tu k exekučného titulu za neprimeranú - neprijateľnú a preto neplatnú zmluvnú podmienku. Logickým dôsledkom toho však musel byť ďalší záver, podľa ktorého neplatná rozhodcovská doložka nemohla platne založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie veci a ani na vydanie rozhodnutia, ktoré by následne mohlo používať tiež náležitú ochranu v procese exekučného konania vymáhania ním priznanej pohľadávky.

Vo vzťahu k argumentácii odvolateľa, ktorý argumentuje rozhodnutiami Súdneho dvora EU - C-40/08 tu odvolateľ do určitej miery účelovo a v rozpore s jeho podstatou argumentuje týmto rozhodnutím. Predmetné rozhodnutie totiž priznáva exekučnému súdu oprávnenie vykonať vecný prieskum. Formulácia po oboznámení sa s právnymi a skutkovými okolnosťami zodpovedá vecnému prieskumu exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku; hoci v dotknutom komunitárnom rozhodnutí iba v súvislosti s rozhodcovskou doložkou (čo je však práve prípad súdnej veci). Predovšetkým v bode 34 stanovuje súdu poverenému vykonaním právoplatného rozhodnutia povinnosť zabezpečiť absolútnu ochranu spotrebiteľa a to aj v prípade, že uvedený spotrebiteľ nepodal nijaký opravný prostriedok na účely uplatnenia svojich práv. O tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvou stranou, či už z dôvodu informovanosti alebo slabšej vyjednávacej pozície judikoval vo viacerých svojich rozhodnutiach Súdny dvor EU (rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C - 168/05 *Mostaza Claro*). Na spotrebiteľa pri typových zmluvách dopadá ochranný režim zákazu neprijateľných podmienok. Záver o neprimeranej a nekalej povahe predmetnej rozhodcovskej doložky je možné vyvodiť tiež zo stanoviska Súdneho dvora vo veci C - 243/08 zo dňa 04.07.2009 bod 40, v ktorom konštatuje, že bola predstanovená podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá a ktorá priznáva právomoc pre všetky spory vyplývajúce zo zmluvy súdu, v obvode ktorého sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, spĺňa všetky podmienky, aby mohla byť kvalifikovaná ako nekalá. Podmienky nekalosti teda spĺňa už (len) dojednanie s príslušným na riešenie sporov zo spotrebiteľskej zmluvy všeobecný súd, v obvode ktorého má dodávateľ sídlo; a nie všeobecný súd spotrebiteľa. Ak úver bol poskytnutý na základe štandardnej formulárovej zmluvy, povinný ju mohol brať ako celok vrátane obchodných podmienok a v nich obsiahnutej rozhodcovskej doložky alebo ju odmietnuť ako celok. Formálna a materiálna vykonateľnosť exekučného titulu sú rovnocenné zložky vykonateľnosti rozhodnutia. Formálna vykonateľnosť sa posudzuje podľa procesných predpisov upravujúcich vydávanie rozhodnutí obsahujúcich právo na plnenie. Chybnosť alebo nedostatok niektorej zložky vykonateľnosť spôsobuje neprípustnosť vykonania exekúcie a jej zastavenie v ktoromkoľvek štádiu. Na uvedenom závere nedokáže nič zmeniť ani autentický výklad ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka premietnutý do dôvodovej správy k označenému ustanoveniu. Naviac

dôvodová správa nie je prameňom práva (nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 17/96 z 24.02.1998 zverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, čiastka 30, pod č. 78/1998).

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie odvolania a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré súd preskúmava v odvolacom konaní (uznesenie Ústavného súdu SR II.ÚS 78/05). Odvolací súd zdôrazňuje, že odvolateľ v prevažujúcej miere primárne vo svojom odvolaní namieta právny záver súdu prvého stupňa a predkladá odvolaciemu súdu vlastné predstavy právnych záverov a názorov, ktoré mali vyplynúť zo zisteného skutkového stavu. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že odvolateľom prezentovaný výklad, v zmysle ktorého má exekučný súd v exekučnom konaní v podstate len pasívnu úlohu je v rozpore už aj so samotným gramatickým výkladom ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva účastníka konania, ak si neosvojí ním navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (napr. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 339/08, II.ÚS 197/07, II.ÚS 78/05, IV.ÚS 252/04, IV.ÚS 340/04, II.ÚS 251/03, II.ÚS 3/97).

Vzhľadom na uvedené odvolací súd nepovažoval odvolanie oprávneného za dôvodné, a preto rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., aj keď zistil, že oprávnený ohľadne svojho odvolania úspech nemal, ostatným účastníkom žiadne trovy v spojení s opravným prostriedkom oprávneného nevznikli. Vzhľadom na uvedené odvolací súd účastníkom (žiadnemu z nich) náhradu trov tohto odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Napadnutým uznesením prvostupňový súd zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie so sídlom v Bratislave, Komora pre rozhodovanie sporov z iných obchodnoprávných alebo občianskoprávných vzťahov sp. zn. II/2011-1652 zo dňa 15.08.2011. Žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol s poukazom na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Poukázal aj na rozhodcovskú doložku v zmysle čl. 18 Všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorej bola dohodnutá rozhodcovská doložka medzi bankou a klientom, že všetky spory, ktoré vznikli alebo vzniknú z bankových obchodov a v súvislosti s nimi, vrátane sporov o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, bude prejednávať a rozhodovať Rozhodcovský súd. Právny predchodca oprávneného nijakým spôsobom nepreukázal, že poskytol povinnému návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky, naopak povinný mal len možnosť buď odmietnuť službu - poskytnutie úveru, alebo ju prijať aj s VOP. Je zjavné, že rozhodcovská doložka je súčasťou VOP, ktoré používa právny predchodca oprávneného v rámci svojej podnikateľskej činnosti v prípadoch rovnakého druhu a neurčitého počtu a spotrebiteľ - povinný nemal možnosť výberu, nakoľko ak by aj mal výhrady k rozhodcovskej doložke, banka by mu úver neposkytla pre nesplnenie obchodných podmienok. Rozhodcovská doložka nebola osobitne vyjednaná vzhľadom na jej splnenie so štandardnými podmienkami VOP. Poukázal aj uznesenie ÚS SR z 24.02.2011 č.k. IV. ÚS 55/2011-19. Dojednanie rozhodcovskej doložky je neprimeranou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve a z tohto dôvodu spotrebiteľ ňou nie je viazaný. Vychádzal aj z rozhodnutia Súdného dvora EÚ C- 40/08 Asturcom č. 51.

Proti predmetnému rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. Domáhal sa zrušenia uznesenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Poukázal na nesprávne právne posúdenie veci s tým, že exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktoré mu zveruje Exekučný poriadok. Zároveň poukázal aj na § 35 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a taktiež na § 159 Občianskeho súdneho poriadku. Z uvedených ustanovení vyplýva, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má tie isté účinky ako právoplatný rozsudok všeobecného súdu SR, z čoho vyplýva, že je prekážkou pre opätovné prejednanie veci, je právne záväzný a po uplynutí lehoty na plnenie vykonateľný, teda je spôsobilý byť podkladom pre výkon exekúcie. Taktiež poukázal aj na ust. § 45 ods. 1 a § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní, pričom z § 45 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní vyplýva, že ak sú splnené dôvody podľa § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní exekučný súd je oprávnený a povinný konanie len zastaviť a nie nevydať poverenie. Exekučný súd, ktorý koná vo veci exekúcie príslušný konať iba ako exekučný súd, z čoho vyplýva, že exekučný súd nie je vecne príslušný konať vo veci ako súd vyššej inštancie. Pokiaľ ide o dôvody podľa § 45 ods. 1 písm. c) Zákona o rozhodcovskom konaní, tieto dôvody sa týkajú zastavenia exekučného konania, ak sa výrokom rozhodcovského rozsudku ukladá povinnosť uskutočniť plnenie, ktoré je buď objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Zdôraznil, že exekučný súd pri zastavení exekučného konania nie je príslušný na meritórny hmotnoprávny prieskum exekučného titulu a preto skúma len vlastnosti uloženej povinnosti, nie rozhodnutie samotné. Cieľom tohto prieskumu je zistiť, či povaha samotného plnenia je v súlade s právom. Dôvodom na zastavenie exekučného konania v zmysle uvedeného ustanovenia by bolo, ak by rozhodcovský rozsudok ukladal povinnosť plniť niečo, čo by bolo v rozpore s právnym poriadkom. Existencia, resp. neexistencia takéhoto dôvodu pre zastavenie exekučného konania je pritom priamo zistiteľná z výroku rozhodcovského rozsudku. Poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 30.10.2009 sp. zn. 33Cdo 2675/2007. Ďalej tiež poukázal aj na rozhodnutie Súdneho dvora (ES) C-40/08, kde v bode 37 sa uvádza, že ak sa má zabezpečiť stabilita práva a právnych vzťahov, ako aj riadny výkon spravodlivosti, je dôležité, aby sa nemohli napadnúť súdne rozhodnutia, ktoré sa stali konečnými po vyčerpaní dostupných opravných prostriedkov alebo po uplynutí lehôt stanovených na podanie týchto opravných prostriedkov. Taktiež poukázal aj na rozsudky C-224/01, C-234/04 z 03.09.2009 a C-2/08. Podľa Súdneho dvora zásada procesnej autonómie nemôže vyžadovať, aby vnútroštátny súd kompenzoval nielen opomenutie procesného charakteru spotrebiteľa, ktorý nepozná svoje práva a taktiež, aby exekučný súd úplne nahradil celkovú pasivitu spotrebiteľa v spore pred rozhodcami, ak sa spotrebiteľ nezúčastní na rozhodcovskom konaní a nepodá ani žalobu o neplatnosť rozhodcovského rozsudku. Ochrana garantovaná spotrebiteľovi pri posudzovaní právoplatnosti rozhodcovského rozsudku v rámci exekučného konania musí byť porovnateľná s ochranou garantovanou mu vnútroštátnym právom v rámci exekučnej fázy iných rozhodnutí. Z európskeho práva podľa názoru oprávneného nie je možné vyvodzovať záver, podľa ktorého by exekučný súd mal povinnosť preskúmať exekučný titul a nahradiť tak pasivitu spotrebiteľa, ktorý síce vedel o svojich právach, no neuplatnil si ich. Komunitárne právo neukladá vnútroštátnemu exekučnému súdu žiadne iné priame povinnosti preskúmať vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, okrem prípadu, že by bola narušená zásada rovnocennosti. Zároveň poukázal na to, že v období do 31.12.2007 sa vzťahovali ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v ôsmej časti OZ, ako aj na zmluvu podľa § 55 OZ. Zmluva o úvere bola upravená len v Obchodnom zákonníku a v Zákone o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z.. V dôsledku toho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879f ods. 3 OZ. Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 sa nespravujú nároky vzniknuté pred 01.01.2008 a neposudzuje ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 01.01.2008 (§ 879 OZ). To znamená, že pokiaľ pred dňom 01.01.2008 bola zmluva o úvere uzavretá nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 01.01.2008 z tejto zmluvy posudzovať podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. Právne vzťahy zo zmluvy o úvere uzavretej pred 1.1.2008 sa v súlade s § 261 ods. 1 písm. b) Obchodného zákonníka spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov. Ak je účastníkom spotrebiteľ je potrebné aplikovať ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch lex specialis, práva a povinnosti, ktoré nie sú v tomto zákone tak Obchodný zákonník a to podľa § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka. Právna dovolenosť, či rozpor s dobrými mravmi môžu byť posudzované len podľa právnych predpisov platných v čase uzavretia zmluvy. Zároveň dal do pozornosti aj dôvodovú správu k § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, z ktorej vyplýva, že úvahy a postupy súdu nie sú správne. Poukázal na to, že oprávnený, resp. jeho právny predchodca predložením rozhodcovskej zmluvy si plnil len svoju povinnosť, ktorá mu vyplývala z § 93b zákona č. 483/2001 o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, pričom sa jedná o špeciálny predpis. Taktiež poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3MCdo 11/2010 zo dňa 26.09.2011.

Povinný sa k odvolaniu oprávneného písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 204 ods. 1 O.s.p., § 37 ods. 1 Exekučného poriadku) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť takýmto opravným prostriedkom (§ 45 ods. 3 Zákona o rozhodcovskom konaní), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 14 ods. 2 O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p..

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené, a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vec správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Rozhodnutie okresného súdu je vecne správne. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia okresného súdu, krajský súd s ohľadom na odvolacie námietky oprávneného dodáva:

Exekučným titulom bol v predmetnej veci rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie Bratislava pod sp. zn. II/2011-1652 zo dňa 15.08.2011. Dôvodom konania pred rozhodcovským súdom bolo neplnenie si záväzkov povinným zo zmluvy o kontokorentnom úvere, ktorá bola uzatvorená medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným a to dňa 11.11.2003 pod č. 54030803. Z obsahu predmetnej zmluvy vyplýva, že predmetný právny vzťah medzi oprávneným a povinným je spotrebiteľským právnym vzťahom, na ktorý je potrebné aplikovať právne normy spotrebiteľského práva. Zmluva o splátkovom úvere bola uzatvorená medzi osobou, ktorá v rámci svojej podnikateľskej činnosti v čase uzavretia zmluvy poskytovala úvery a fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý úver na iný účel ako je výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Odvolací súd sa teoreticky stotožnil s námietkou oprávneného, že pri splnení podmienok podľa § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. (ZRK) je namieste zastavenie exekučného konania a nie rozhodovanie o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Z hľadiska právnych dôsledkov však medzi uznesením o zastavení exekúcie a uznesením, ktorým bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá niet žiadneho rozdielu. Proti obom rozhodnutiam je prípustné odvolanie. Pri postupe súdu podľa § 45 ZRK dochádza k zastaveniu exekučného konania súdom priamo, pri postupe podľa § 44 Exekučného poriadku zastaví súd exekučné konanie následne po právoplatnosti uznesenia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom proti tomuto uzneseniu o zastavení exekučného konania už opravný prostriedok nie je prípustný. Vzhľadom na uvedené odvolací súd nepovažoval predmetné formálnu nesprávnosť napadnutého uznesenia za dôvodnú jeho zrušenia, čo by v dôsledkoch predstavovalo nedôvodný formalizmus.

Odvolací súd zdôrazňuje, že ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku ukladá exekučným súdom pri rozhodovaní o udelení poverenia preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom. Oprávneniu súdov v exekučnom konaní skúmať právomoc rozhodcovského súdu v súvislosti s existenciou rozhodcovskej zmluvy, resp. s jej neplatnosťou, nebránia ustanovenia zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, napr. § 21 ods. 2 alebo § 40 ods. 1 písm. c) tohto predpisu. Tieto ustanovenia sa týkajú všeobecne účastníkov rozhodcovského konania, ktorými môžu byť aj iné subjekty, než spotrebiteľ, pričom sa v nich premieta klasická právna zásada (princíp) *vigilantibus iura scripta sunt* (práva patria bdelym alebo nech si každý stráži svoje práva, lebo zákony sú písané pre bdelych). Princíp v spotrebiteľských veciach, v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužil možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovenia zákona v rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený, zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zistenia nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd naplňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 21.03.2012 sp. zn. 6Cdo 1/2012).

Súd teda považuje za nedôvodnú námietku oprávneného, že exekučný súd presiahol rámec svojej preskúmačej činnosti, ktorú mu zveril exekučný poriadok. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súd v exekučnom konaní nepreskúmal vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona a to z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul je, resp. nie je v rozpore so zákonom.

Ustanovenia čl. 18 Všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorej bola dojednaná rozhodcovská doložka, podľa ktorej všetky spory, ktoré vznikli alebo vzniknú z bankových obchodov, spory, ktoré vznikli alebo vzniknú v súvislosti so zmenkou vystavenou klientom v prospech banky, ako aj spory, ktoré vznikli alebo vzniknú z Bankových obchodov a v súvislosti s nimi vrátane sporov o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, bude prejednávateľ a rozhodovať Rozhodcovský súd. Zmluva obsiahnutá, resp. rozhodcovská doložka obsiahnutá vo všeobecných obchodných podmienkach, ako súčasť zmluvy o úvere nie je v zmluve dojednaná individuálne, vzhľadom na uvedené je možné konštatovať, že výkon práv oprávneného podľa predmetnej rozhodcovskej doložky je považovaný za nezlučiteľný s normami na ochranu spotrebiteľa, ako aj s dobrými mravmi a túto vyhodnotil správne prvostupňový súd ako nekalú (neprimeranú podmienku v zmluve) a teda neplatnú. V predmetnom dojednaní niet žiadnej zmienky o možnosti riešiť tieto spory pred všeobecným súdom.

Oprávnený ako odvolateľ ďalej namieta, že ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka sa nevzťahujú na súdenú vec, nakoľko daná zmluva o úvere bola upravená len v Obchodnom zákonníku, nakoľko táto bola uzatvorená ešte pred 01.01.2008. Uvedená argumentácia je nepresná vo svojich dôsledkoch, zo strany oprávneného tiež účelová. Právna ochrana spotrebiteľa bola poskytovaná nielen v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka (ktorej súčasťou sa výslovná právna úprava spotrebiteľských vzťahov stala k 01.04.2004), ale dlhodobo aj na základe Zákona o ochrane spotrebiteľa zák. č. 634/1992 Zb.. V zmysle jeho ustanovenia § 23a Občianskeho zákonníka o typovej zmluve je nepochybné, že spotrebiteľskými zmluvami sú aj zmluvy uzavreté podľa Obchodného zákonníka. Inými slovami, ochrana spotrebiteľovi musí byť poskytnutá aj v prípade, že vzťahy sú založené právnymi úkonmi, ktorých úprava je obsiahnutá v Obchodnom zákonníku. Medzi základné charakteristiky spotrebiteľských zmlúv (ochrany spotrebiteľa v nich), pritom patria práve neprípustnosť ustanovení spôsobujúcich výraznú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov vzťahu v neprospech spotrebiteľa. Oprávnený teda svojim opravným prostriedkom poukazuje na tzv. vymanenie sa vzťahu v prejednávanej veci z rámca úpravy noriem spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle. Preto ako už súd vyššie uvádzal je potrebné poukázať a zdôrazniť najmä to, že úprava normami spotrebiteľského práva nevykazuje znaky kompaktnosti (najmä jej sústredenie sa výlučne do jedného právneho predpisu, či len menšieho množstva takýchto predpisov). Takýto charakter úpravy mal pritom nesporný význam aj v prejednávanej veci, keď okrem Zákona o spotrebiteľských úveroch - zákon č. 258/2001 Z.z. a inak namiesto ustanovení OZ o spotrebiteľských zmluvách existoval už v čase uzavretia zmluvy aj niekdajší Zákon o ochrane spotrebiteľa, teda ako bol vyššie citovaný zák. č. 634/1992 Zb., ktorý v rámci svojho ustanovenia § 23a ods. 1 (nadobudol účinnosť už 01.01.2000 a v pôvodnom znení platiaci do 24.11.2004) do Právneho poriadku Slovenskej republiky zaneslo pojem tzv. typovej zmluvy, pričom tou sa rozumela zmluva, ktorá sa má uzavierať vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; pričom podľa odseku 2 rovnakého ustanovenia typová zmluva nesmela obsahovať a) neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä 1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku na poskytovanie služby na odobratie iného výrobcu alebo prevzatie inej služby a 2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby s požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu; resp. b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

Práve toto ale znamenalo, že už v čase uzavretia zmluvy právneho predchodcu oprávneného a povinného z prejednávanej veci muselo byť vylúčené, aby sa na takúto zmluvu nazeralo inak ako na zmluvu typovú (a spotrebiteľskú), pričom napokon i tie najmenšie pochybnosti v uvedenom smere odstránila novelizácia Zákona o ochrane spotrebiteľa vykonaná zákonom č. 616/2004 Z.z. nahrádzajúca skoršiu definíciu typovej zmluvy takou definíciou spotrebiteľskej zmluvy, do ktorej už nepochybne spadali (vyjadrením *expressis verbis*, čiže výslovne) aj zmluvy uzatvorené podľa Obchodného zákonníka (čo napokon muselo spôsobiť, že pokiaľ išlo o prípady zmlúv uzavieraných po 01.04.2004 a pred 01.01.2008,

protivník spotrebiteľa v prípadnom spore nemohol ťažiť zo stručnejšieho výpočtu zmluvných typov v Občianskom zákonníku, ak tu paralelne existovala ďalšia úprava pojmovo zaraďujúca do rámca typových a takto i spotrebiteľských zmlúv aj také zmluvy, akou bola tá z prejednávanej veci).

Taká úprava sa musela použiť aj v tejto konkrétnej veci a to namiesto § 53 Občianskeho zákonníka, nakoľko s prihliadnutím k času uzavretia zmluvy predchodcom oprávneného a povinného, tu síce išlo o právny vzťah založený ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 150/2004 Z.z. a takto aj o priamu nepoužiteľnosť ustanovení noriem spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle (tých z Občianskeho zákonníka) na príslušnú zmluvu od času jej uzavretia, práve pre nepochybný spotrebiteľský charakter vzťahu však aj na takýto prípad dopadala sankcia v podobe neplatnosti dojednaní nesúladných s úpravou z ust. §§ 53, § 54 a § 57 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 150/2004 Z.z.. Na posúdení veci to ale nič nemenilo, keďže podmienkou predstavovanú problematickou rozhodcovskou doložkou bola schopná pre len príkladný (neuzavretý) výpočet neprimeraných (neprijateľných) podmienok v oboch tu diskutovaných úpravách účinne zachytiť aj obrazná sieť reprezentovaná Zákonom o ochrane spotrebiteľa. Práve toto bol dôvod, pre ktorý podľa názoru odvolacieho súdu nemôže byť akceptovateľnou verzia oprávneného, podľa ktorej by tu pre charakter vzťahu medzi právnym predchodcom oprávneného a povinného ako tzv. absolútneho obchodu, nemala byť povinnosť zosúladať problematické ustanovenia zmlúv uzavretých pred účinnosťou zákona č. 150/2004 Z.z. s normami Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

Záver o prijateľnosti (primeranosti) aj v tejto veci spornej rozhodcovskej doložky však nešlo oprieť ani o odvolaním citovaných úpravu zo Zákona o bankách.

Podľa § 93b ods. 1 zákona o bankách banky a pobočky zahraničných bánk sú povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov (§ 5 písm. i) budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadením podľa osobitného zákona. Podľa § 93b ods. 2 zákona o bankách návrh rozhodcovskej zmluvy podľa odseku 1 sú banky a pobočky zahraničných bánk povinné predložiť svojim klientom najneskôr pri uzatváraní obchodu, na ktorý sa nevzťahuje už uzatvorená rozhodcovská zmluva. Klient nie je povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1; ak klient neprijme návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1, tak prípadné spory z obchodu s takýmto klientom sa riešia postupom podľa osobitných predpisov (ktorými sú podľa poznámky č. 88I v Zákone o bankách O.s.p. a EP). Prekračuje rámec úvah potrebných na vyriešenie príslušného problému, či zákonodarcu k obohateniu Zákona o bankách predovšetkým prvým zo zhora citovaných ustanovení viedla nedôvera v schopnosť všeobecných súdov dostatočne rýchlo, či účinne zabezpečiť vymožitelnosť pohľadávok bankového sektora alebo v presvedčení o poskytnutí aj klientom bánk dostatočného prostriedku obrany práv alternatívou v podobe rozhodcovského konania (ktoré presvedčenie sa práve v mnohých tunajšiemu súdu známych prípadoch ukázalo mylným), či dokonca tu boli iné pohnútky; pretože už samotný postup predchodcu oprávneného bol svedectvom neriadenia sa touto úpravou (resp. neurobenia tak korektne).

Jednak totiž požiadavkou na neodvolateľnosť návrhu na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v zmysle § 93b ods. 1 zákona o bankách treba rozumieť len požiadavku, aby pre prípad rozhodnutia sa klienta z akéhokoľvek dôvodu pre uzavretie rozhodcovskej zmluvy nemuseli čeliť prípadnému rozmysleniu si takéhoto zámeru zo strany banky, najmä však návrhom na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v kontexte ustanovenia § 93b ods. 1, 2 vety druhej Zákona o bankách, môže byť len návrh v podobe umožňujúcej klientovi jeho pomerne jednoduché odlíšenie od ostatných zmluvných podmienok predpokladaných mu druhou stranou zmluvného vzťahu a tiež jeho rovnako bezproblémové oddelenie od ostatného obsahu zmluvy (tak, aby klientovi nepôsobilo žiadne ťažkosti vrátane prípadného rizika čakania na prepracovanie návrhu, trvanie na odstránení pre neho neakceptovateľnej rozhodcovskej zmluvy, resp. doložky). Požiadavku na takto ponúknutý - predložený návrh nemožno považovať za splnenú, ak banka návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy začlení (skryje) medzi iné zmluvné podmienky a toto dokonca ani nie priamo do zmluvy, ale len do vlastných všeobecných obchodných podmienok, u ktorých je známe, že sa s nimi klient (spotrebiteľ) v čase pred uzavretím zmluvy dostatočne podrobne, či často ani vôbec neoboznamuje. Nepochybné to bolo pritom práve nedôsledné napĺňanie zámeru vyvoditeľného už z pôvodného znenia zákona č. 603/2003 Z.z. (ktorým bol do zákona o bankách

doplnený § 93b) v praxi, ktoré viedlo k neskoršej úprave odseku 1 tu diskutovaného paragrafu Zákona o bankách doplnením doň (s účinnosťou od 01. decembra 2009) aj povinnosti poskytnúť klientovi možnosť voľby a tiež zodpovedajúceho poučenia. Práve oprávnený tak nad rámec neprimeranej (neprijateľnej) podmienky konštatovanej napadnutým uznesením a predstavovanej konkrétnou podobou rozhodcovskej doložky odvolaním upozornil na ďalší dôvod, pre ktorý rozhodcovskú doložku bolo treba považovať za neprijateľnú.

Rovnako ako v iných tzv. spotrebiteľských veciach, v ktorých došlo k uplatneniu rozhodcovskej doložky a následnému sporu o tom, či na vykonanie rozhodcovského rozsudku možno udeliť poverenie, tak aj v prejednávanej veci muselo platiť, že ak neprijateľnosť treba usudzovať už v prípadoch podoby doložky poskytujúcej spotrebiteľovi na výber medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, nútiacej ho však pre prípad zvolenia rozhodcovského súdu dodávateľom podrobiť sa právomoci rozhodcovského súdu, tým skôr to musí platiť aj u podôb doložky obsahovo zhodných s tou v prejednávanej veci - majúcej charakter výlučnej rozhodcovskej doložky (pri ktorej na neprijateľnosť a neplatnosť by bolo treba usúdiť už z uvedeného zhora, ak nie pre nič iné, tak za použitia právneho argumentu a *minor ad maius* - od menšieho k väčšiemu). Na veci pritom nič nemenilo, že v intenciách tu posudzovaného konkrétneho prípadu nástup alternatívy v podobe všeobecného súdnictva podmieňuje nepristúpenie klientom na návrh rozhodcovskej zmluvy (ust. § 93b ods. 2 časti vety druhej za bodkočiarkou zákona o bankách), keďže z už uvedeného vyššie vyplýva jednak možnosť takéhoto počínania klienta len v prípade predloženia mu návrhu podľa odseku 1 ustanovenia a opäť za použitia už spomenutého právneho argumentu a *minor ad maius* treba trvať na tom, že ak vylúčenie následku v podobe rozhodcovského konania spôsobil už informovaný nesúhlas klienta s návrhom rozhodcovskej zmluvy, tým skôr musí platiť vtedy, ak informovaný nesúhlas tu nie je preto, že klient (spotrebiteľ) k rozhodnutiu (zmluvu uzavrieť, či naopak návrh neprijat') pristupoval za vytvorenia (a to práve jeho zmluvným partnerom) takej situácie, pri ktorej bol zákonom predpokladaný postup a teda informovaný súhlas, či nesúhlas vylúčený.

Odvolačný súd nemohol dospieť k inému záveru, než k tomu, ku ktorému dospel súd prvého stupňa, čiže k záveru o potrebe vyhodnotenia rozhodcovskej doložky tvoriacej podklad pre vydanie rozhodcovského rozsudku slúžiaceho tu k exekučného titulu za neprimeranú - neprijateľnú a preto neplatnú zmluvnú podmienku. Logickým dôsledkom toho však musel byť ďalší záver, podľa ktorého neplatná rozhodcovská doložka nemohla platne založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie veci a ani na vydanie rozhodnutia, ktoré by následne mohlo používať tiež náležitú ochranu v procese exekučného konania vymáhania ním priznanej pohľadávky.

Vo vzťahu k argumentácii odvolateľa, ktorý argumentuje rozhodnutiami Súdneho dvora EU - C-40/08 tu odvolateľ do určitej miery účelovo a v rozpore s jeho podstatou argumentuje týmto rozhodnutím. Predmetné rozhodnutie totiž priznáva exekučnému súdu oprávnenie vykonať vecný prieskum. Formulácia po oboznámení sa s právnymi a skutkovými okolnosťami zodpovedá vecnému prieskumu exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku; hoci v dotknutom komunitárnom rozhodnutí iba v súvislosti s rozhodcovskou doložkou (čo je však práve prípad súdnej veci). Predovšetkým v bode 34 stanovuje súdu poverenému vykonaním právoplatného rozhodnutia povinnosť zabezpečiť absolútnu ochranu spotrebiteľa a to aj v prípade, že uvedený spotrebiteľ nepodal nijaký opravný prostriedok na účely uplatnenia svojich práv. O tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvou stranou, či už z dôvodu informovanosti alebo slabšej vyjednávacej pozície judikoval vo viacerých svojich rozhodnutiach Súdny dvor EU (rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C - 168/05 *Mostaza Claro*). Na spotrebiteľa pri typových zmluvách dopadá ochranný režim zákazu neprijateľných podmienok. Záver o neprimeranej a nekalkej povahe predmetnej rozhodcovskej doložky je možné vyvodiť tiež zo stanoviska Súdneho dvora vo veci C - 243/08 zo dňa 04.07.2009 bod 40, v ktorom konštatuje, že bola predstanovená podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá a ktorá priznáva právomoc pre všetky spory vyplývajúce zo zmluvy súdu, v obvode ktorého sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, spĺňa všetky podmienky, aby mohla byť kvalifikovaná ako nekalá. Podmienky nekalosti teda spĺňa už (len) dojednanie s príslušným na riešenie sporov zo spotrebiteľskej zmluvy všeobecný súd, v obvode ktorého má dodávateľ sídlo; a nie všeobecný súd spotrebiteľa. Ak úver bol poskytnutý na základe štandardnej formulárovej zmluvy, povinný ju mohol brať ako celok vrátane obchodných podmienok a v nich obsiahnutej rozhodcovskej doložky alebo ju odmietnuť ako celok. Formálna a materiálna vykonateľnosť exekučného titulu sú rovnocenné zložky vykonateľnosti rozhodnutia. Formálna vykonateľnosť sa posudzuje podľa procesných predpisov

upravujúcich vydávanie rozhodnutí obsahujúcich právo na plnenie. Chybnosť alebo nedostatok niektorej zložky vykonateľnosť spôsobuje neprípustnosť vykonania exekúcie a jej zastavenie v ktoromkoľvek štádiu. Na uvedenom závere nedokáže nič zmeniť ani autentický výklad ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka premietnutý do dôvodovej správy k označenému ustanoveniu. Navyše dôvodová správa nie je prameňom práva (nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 17/96 z 24.02.1998 zverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, čiastka 30, pod č. 78/1998).

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie odvolania a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré súd preskúmava v odvolacom konaní (uznesenie Ústavného súdu SR II.ÚS 78/05). Odvolací súd zdôrazňuje, že odvolateľ v prevažujúcej miere primárne vo svojom odvolaní namieta právny záver súdu prvého stupňa a predkladá odvolaciemu súdu vlastné predstavy právnych záverov a názorov, ktoré mali vyplývať zo zisteného skutkového stavu. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že odvolateľom prezentovaný výklad, v zmysle ktorého má exekučný súd v exekučnom konaní v podstate len pasívnu úlohu je v rozpore už aj so samotným gramatickým výkladom ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva účastníka konania, ak si neosvojí ním navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (napr. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 339/08, II.ÚS 197/07, II.ÚS 78/05, IV.ÚS 252/04, IV.ÚS 340/04, II.ÚS 251/03, II.ÚS 3/97).

Vzhľadom na uvedené odvolací súd nepovažoval odvolanie oprávneného za dôvodné, a preto rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., aj keď zistil, že oprávnený ohľadne svojho odvolania úspech nemal, ostatným účastníkom žiadne trovy v spojení s opravným prostriedkom oprávneného nevznikli. Vzhľadom na uvedené odvolací súd účastníkom (žiadnemu z nich) náhradu trov tohto odvolacieho konania nepriznal.